

НАЗИВ ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

7. ЗА ЗДРАВИЈЕ ОКРУЖЕЊЕ БЕЗ АМБРОЗИЈЕ

Izveštaj o sprovedenim aktivnostima, jun 2022

U okviru ovog programskog zadatka, Zavod za javno zdravlje Sombor u skladu sa planom, sproveo je sledeće aktivnosti:

-Sprovedene su aktivnosti na dizajniranju i izradi edukativnog materijala (flajera) na temu značaja polno-prenosivih bolesti koji su distribuirani domu zdravlja Sombor

-Dizajnirano je, štampano i distribuirano 100 komada flajera sa edukativnim sadržajem u cilju podizanja svesti o značaju ovih oboljenja, merama zaštite i davanja potrebnih saveta i preporuka

-Na sajt Zavoda za javno zdravlje postavljen je sadržaj edukativnog karaktera

Polno prenosive infekcije se prenose seksualnim kontaktom.

Izazivači su: bakterije, virusi, paraziti, gljivice...

Najčešće su: HPV infekcije, infekcije izazvane hlamidijama, gonokokne infekcije, genitalni herpes, sifilis, stidne vaši, hepatitis B i C, HIV infekcija.

Osoba je dugo bez simptoma pa kao neprepoznata mnogo lakše širi infekciju.

Mnogo se češće javljaju kod rizičnih seksualnih odnosa sa nepoznatim osobama i čestim menjanjem partnera, bez upotrebe kondoma, seksualni odnos pod dejstvom alkohola i psiho-aktivnih supstanci.

Mere zaštite: upotreba kondoma i smanjiti rizično ponašanje.

Gonoreja (triper) izazivač *Neisseria gonorrhoeae*

Inkubacijatraje 2-10 dana.

Oskudni simptomi, moguće peckanje prilikom mokrenja, vaginalna ili uretralana sekrecija.

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СОМБОР
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE SOMBOR
РЕПУБЛИКА СРБИЈА - REPUBLIKA SRBIJA
ZOMBORI KÖZEGESZSÉGÜGYI INTÉZET
ÚSTAV PRE VEREJNÉ ZDRAVIE SOMBOR
25000 Сомбор, Војвођанска 47
25000 Sombor, Vojvođanska 47

E-mail: office@zzjzsombor.org Tel./Fax: +381-(0)25-412888

Sifilis izazivač *Treponema pallidum*

Inkubacija traje od 9-90 dana. Jedna trećina se inficira prilikom prvog kontakta.

Bolest ima tri stadijuma:

I stadijum na mestu ulaska se stvaraju ranice, limfne žlezde su uvećane i bolne.

II stadijum ružičaste pege na koži ili ploče na sluzokoži (usta i genitalije.)

III stadijum se javlja više godina nakon infekcije sa promenama na nervnom i kardiovaskularnom sistemu.

Infekcije izazvane hlamidijom

Inkubacija traje nekoliko nedelja.

Bolest često ide bez simptoma, moguća pojava vaginalne sekrecije, upala jajnika, materice, bolovi tokom seksualnog odnosa, genitalna krvarenja, a kod muškaraca pored sekrecije javlja se peckanje u mokraćnom kanalu.

Genitalni herpes izaziva *Herpes simplex virus*

Inkubacija traje 2-20 dana.

Simptomi: javljaju se vezikule, povećana telesna temperatura, drhtavica, uvećane su regionelne limfne žlezde koje mogu biti bolne. Padom imuniteta ili stresa a nezavisno od seksualnog odnosa, bolest se može ponovo javiti (recidiv), nezavisno od seksualnog odnosa.

Infekcija izazvana humanim papiloma virusom (HPV)

Postoji preko 140 tipova virusa.

Inkubacija traje nekoliko meseci.

Bolest prolazi često bez simptoma, inficirana osoba prenosi virus. Bolest se najčešće manifestuje sa kondilomima ili genitalnim bradavicama.

Postoje i onkogeni papiloma virusi koji mogu da izazovu rak grlića materice, vulve, penisa, anusa pa čak i orofaringealnog dela.

Hepatitis B i C

Izazivač bolesti je virus hepatirisa B i C

Inkubacija traje od 1-6 meseci.

Od simptoma dominira upala jetre, umor, žutilo, simptomi od strane digestivnog trakta.

Lako se prenosi i bolest prelazi u hronicitet.

Protiv hepatitisa B postoji vakcina.

Telefoni: Direktor (025) 419-668; Faks (025) 412-888; Centrala (025) 412-225, Centar za kontrolu i prevenciju bolesti (025) 416-505, (025) 412-225 lokal 29; Odsek DDD: lokal 27; Centar higijenu i humanu ekologiju: lokali 21, 24, 34, (025) 415-505; Centar za promociju zdravlja, analizu, planiranje i organizaciju zdravstvene zaštite, informatiku i biostatistiku u zdravstvu: lokali 23, 25, 33, 42 (025); Centar za mikrobiologiju: lokal 28; (025) 444-853; Mikrobiološka laboratorija: lokal 39, 30; Hemijska laboratorija: lokal 26; Pomoćnik direktora za ekonomsko finansijske poslove: lokal 38; Odeljenje za ekonomsko finansijske i pravne poslove: lokal 38; Računovodstvo sa knjigovodstvom: lokali 36, 22

Matični broj: 08333092; RegistarSKI broj: 8236046937; šifra delatnosti: 85142;
Poreski identifikacioni broj: 101842968; Broj računa: 840-379667-04 kod Narodne banke Srbije

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СОМБОР
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE SOMBOR
РЕПУБЛИКА СРБИЈА - REPUBLIKA SRBIJA
ZOMBORI KÖZEGESZSÉGÜGYI INTÉZET
ÚSTAV PRE VEREJNÉ ZDRAVIE SOMBOR
25000 Сомбор, Војвођанска 47
25000 Sombor, Vojvođanska 47

E-mail: office@zzjzsombor.org Tel./Fax: +381-(0)25-412888

HIV infekcija

Izaziva je virus humane imunodeficijencije ili HIV virus koji slabi imuni sistem.

Pored HIV infekcije postoji i AIDS, to je bolest odnosno najteži stadijum HIV infekcije.

Bolest prolazi dugo bez simptoma u trajanju od 7-10 godina.

Period prozora može da traje do 2 meseca u tom periodu osoba je zarazna.

Najčešće se prenosi seksualnim putem, putem inficirane krvi kao i sa majke na dete.

Bolest se ne prenosi ubodom insekata, kijanjem, kašljem, kupanjem u bazenima ili socijalnim kontaktom.

Gljivične infekcije

Najčešći uzročnik je Candida albicans.

Na genitalnim organima se može pojaviti crvenilo, upala sluzokože praćna svrabom pečenjem i pojavom sitnih beličastih naslaga.

Stidne vaši se mogu naći na svim delovima pokrivenim dlakom osim kosmatog dela glave, a najčešće u pubičnoj regiji.

Javlja se svrab koji može dovesti do pojave gnojanica, a na mestu uboda vaške javljaju se plave pege.

Preporuke

Obzirom na sve veću učestalost polno prenosivih bolesti, a naročito onih koje mogu dovesti do ozbiljnih komplikacija sa trajnim oštećenjem zdravlja ili čak i do smrti, veoma je značajno ukazati na sprečavanje njihovog nastanka.

Edukacija o zaštiti od polno prenosivih bolesti pre nego što se dobiju, kao i izlečenju, ukoliko se one ipak manifestuju.

Poželjna je obostrano monogamna seksualna veza sa neinficiranim partnerom kao i korektno i stalno korišćenje kondoma.

Neizostavni su redovni kontrolni pregled, čak i u odsustvu simptoma, a naročito kod promene partnera. U slučaju pojave simptoma bolesti treba odmah potražiti medicinsku pomoć.

Telefoni: Direktor (025) 419-668; Faks (025) 412-888; Centrala (025) 412-225, Centar za kontrolu i prevenciju bolesti (025) 416-505, (025) 412-225 lokal 29; Odsek DDD: lokal 27; Centar higijenu i humanu ekologiju: lokali 21, 24, 34, (025) 415-505; Centar za promociju zdravlja, analizu, planiranje i organizaciju zdravstvene zaštite, informatiku i biostatistiku u zdravstvu: lokali 23, 25, 33, 42 (025); Centar za mikrobiologiju: lokal 28; (025) 444-853; Mikrobiološka laboratorija: lokal 39, 30; Hemijska laboratorija: lokal 26; Pomoćnik direktora za ekonomsko finansijske poslove: lokal 38; Odeljenje za ekonomsko finansijske i pravne poslove: lokal 38; Računovodstvo sa knjigovodstvom: lokali 36, 22

Matični broj: 08333092; RegistarSKI broj: 8236046937; šifra delatnosti: 85142;
Poreski identifikacioni broj: 101842968; Broj računa: 840-379667-04 kod Narodne banke Srbije